

Ochrona sygnalistów

■ ALERT PRAWNY 10/2021

W 2019 r. przyjęta została **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937** w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii („Dyrektywa”) określająca wymogi w zakresie ochrony tzw. „sygnalistów” (ang. *whistleblowers*). Zgodnie z Dyrektywą **17 grudnia 2021 r.** mija termin jej implementacji do krajowego porządku prawnego.

Zgodnie z podstawowymi założeniami ustawy implementującej Dyrektywę, przyszła ustawa regulować będzie zarówno zgłaszanie naruszeń prawa europejskiego, jak również regulacji krajowych. Ochroną objęty zostanie szeroki krąg sygnalistów obejmujący potencjalnych, obecnych oraz byłych pracowników, niezależnie od podstawy prawnej zatrudnienia (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna, staż, wolontariat), a także osoby pomagające w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązane ze zgłaszającym.

Realizacja wynikających z Dyrektywy obowiązków obejmie działania w obszarze prawa korporacyjnego, prawa pracy oraz ochrony danych osobowych, jak i działania mające na celu zapobieganie przestępstwom, w tym w zakresie tzw. *white-collar crimes*.

Ochrona sygnalistów realizowana będzie przy pomocy trzech zasadniczych mechanizmów:

1. odpowiedniej procedury zgłaszania nieprawidłowości obejmującej trzy typy zgłoszeń: wewnętrzny, zewnętrzny oraz tzw. ujawnienie publiczne;
2. mechanizmu reakcyjnego, ustanawiającego procedurę, której realizacja następuje po dokonaniu zgłoszenia;
3. systemu ochronnego, który chronić ma sygnalistów przed reperkusjami podjętych działań.

Polityka zgłaszania nieprawidłowości określać powinna m.in. sposób przekazywania zgłoszenia (tzw. kanały komunikacji), osobę odpowiedzialną za jego odbiór oraz sposób przeprowadzania wewnętrznego postępowania wyjaśniającego. Założenia przyszłej ustawy przyznają pierwszeństwo wewnętrznym systemom zgłoszeń. Szczególnego znaczenia nabiera zatem dokonanie odpowiedniego wyboru osoby lub komórki organizacyjnej działającej w ramach podmiotu, która będzie odpowiedzialna za odbiór zgłoszeń. Treść procedury wewnętrznej będzie poddawana obowiązkowym konsultacjom ze związkami zawodowym lub przedstawicielami pracowników.

Z kolei wszelkie wprowadzane procedury powinny zapewniać sygnalistom poufność, bezstronność oraz bezpieczeństwo, w tym możliwość anonimowego zgłaszania potencjalnych naruszeń.

Termin ich przyjęcia jest różny w zależności od rozmiaru prowadzonego przedsiębiorstwa: dla pracodawców zatrudniających powyżej 250 pracowników upływa 17 grudnia 2021 r., w przypadku zaś podmiotów zatrudniających od 50 do 250 – w grudniu 2023 r. Zgodnie z założeniami ustawy niektóre podmioty będą zobowiązane ustanowić wewnętrzne kanały niezależnie od liczby zatrudnianych osób. Dotyczyć to będzie m.in. banków, funduszy inwestycyjnych, domów maklerskich, czy też towarzystw emerytalnych.

Pomimo trwającego wciąż procesu legislacyjnego, pracodawcy już teraz powinni rozważyć podjęcie stosownych działań mających na celu zapewnienie odpowiedniej ochrony osobom zgłaszającym nieprawidłowości w miejscu pracy.

Przypominamy jednocześnie, że już obecnie podmioty działające w obszarach narażonych na ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, są zobligowane do wprowadzenia procedur anonimowego zgłaszania rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Wdrożenie Dyrektywy nie może w żadnym przypadku stanowić podstawy obniżenia poziomu ochrony przyznanej osobom zgłaszającym nieprawidłowości w ww. zakresie.

Zapraszamy do kontaktu:

Karina Aust-Niewiadomska
PARTNER

KONTAKT
+48 22 520 4237
KARINA.AUST-NEWIADOMSKA
@RYMARZ-ZDORT.COM

Dr Marek Maciąg
PARTNER

KONTAKT
+48 22 520 4334
MAREK.MACIAG
@RYMARZ-ZDORT.COM

Rymarz Zdort
ul. Prosta 18
00-850 Warszawa
TEL: +48 22 520 4000
FAX: +48 22 520 4001

RYMARZ, ZDORT, GASIŃSKI, HER, IWANISZYN, MIKLAS, UZIĘBŁO I WSPÓLNICY SPÓŁKA KOMANDYTOWA jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000026546, NIP 5252191456.